

SUOMALAISEN
KIRJALLISUUDEN
SEURA

Etusivu → Ajankohtaista → Uutiset → Viljely vaatii työtä ja omistautu...

Viljely vaatii työtä ja omistautumista, mutta tuottaa iloa, hyötyä ja uskoa tulevaisuuteen

Uutiset – 5.5.2025 1

Suomalaisen Kirjallisuuden Seura ja tutkijaryhmä Palsta Itä-Suomen yliopistosta keräsivät kokemuksia ja muistoja

viljelypalstoilta ja siirtolapuutarhoista. Puutarhaviljely on harrastus, joka tuottaa satoa ja palkitsee tekijänsä ilolla ja luontokokemuksilla, mutta joskus työn määrä, kanssaviljelijät tai sadosta kilpailevat eläimet ärsyttävät.

Muistitietokeruuseen *Siirtolapuutarhassa ja viljelypalstalla* kertyi 98 tekstiä ja 282 kuvaa. Kokemuksistaan palstaviljelijänä kertoi 66 vastaajaa ja siirtolapuutarhaviljelijänä 20. Osa halusi kertoa viljelystä omalla kesämökkipihallaan. Puolet vastaajista viljeli pääkaupunkiseudulla, ja myös tamperelaiset olivat aktiivisia kirjoittajia. Kaikkiaan vastauksia kertyi tasaisesti aivan etelästä Ouluun saakka.

Kirjoittajista naisia oli 87 ja miehiä 13. Yksi ilmoitti sukupuolekseen muu ja yksi ei halunnut sukupuoltaan kertoa. Vastaajien ikähaitari oli suuri. Ennen vuotta 1960 syntyneitä oli noin puolet vastaajista. 29 vastaajaa oli syntynyt 1960- tai 1970-luvulla, 21 vastaajaa 1980- ja 1990-luvulla ja nuorin oli syntynyt 2000-luvulla. Mukana oli myös muutamia kirjoittajia, joiden juuret olivat muualla kuin Suomessa.

Viljelijät löytävät viljelystä monipuolisia positiivisia kokemuksia, jota tarjoavat niin luonto kuin kanssaviljelijät:

”Saan valtavasti iloa luonnosta, valoista, varjoista, lehtivihreästä, auringosta, ötököistä ja linnuista. Voisin tuijotella edellä mainittuja tuntikausia.”

Aina yhteiselo puutarhassa ei ole harmonista. Kiusaa aiheuttavat rikkaruohot, kuivuus ja märkyys, satoa napostelevat eläimet sekä naapureiden tai viljely-yhdistysten kontrolli:

”Palstalla on kaikki nämä kolmetoista kesää vallinnut jonkinlainen kauhun tasapaino. Pelko siitä, että saa häädön huonosti hoidetun kasvimaan johdosta, ja toisaalta ilo nauttia ihanista kesäpäivistä – hiki otsalla

helteellä rikkaruohoja vastaan taistellen tai kivikovaa savimaata kevään räntäsateessa tai syysateilla kääntäen. Tämä kesä oli viimeinen – jätän kauhupalstani seuraavalle innokkaalle.”

Myös maailman huolet kuten ilmastonmuutos, pölyttäjien väheneminen tai koronapandemia ulottuvat kasvimaalle. Näihin viljely tuo kuitenkin myös lohtua ja toiminnan mahdollisuuksia:

”Puutarhalla aika ja sen kuluminen on jotenkin konkreettisempaa. Krookukset, sinililjat, omenapuut, unikat, malvat, syysleimut ja päivänhatut kukkivat ja tietää taas jonkin ajankohdan vuodesta tulleen. Puutarha on myös meditatiivinen paikka, jossa huolet ja kaikki muu kiire unohtuu. Etenkin korona-aikana puutarha oli pelastus. En tiedä miten pää olisi pysynyt kasassa, jos olisi pitänyt olla yksin kerrostaloasunnossa koko tuo aika.”

Monille viljelijöille palstat tuovat mahdollisuuden viljellä ruokaa omaa tarpeeseen. Työttömälle se on taloudellisesti tärkeää, omavaraisuus kannattaa ja satoa saattaa jäädä naapureillekin jaettavaksi. Toisille arvo on siinä, että tuntee ruuan alkuperän:

”Osa palstailun viehätystä on mahdollisuus olla ulkona ja kasvattaa itse ruokaa omaan pöytään. Tunnustan, että olen usein ylpeä voidessani kertoa, että nyt sitten syödään oman maan porkkanoita, taatusti luomua ja lähiviljeltyä.”

Palstan ylläpitämiseen kuluu myös rahaa, mutta taloudellinen hyöty ei ole arvojärjestyksessä useinkaan tärkein, vaan harrastuksen imu tai muu hyöty:

”Palstan pitämisestä oli monipuolista sosiaalista ja inhimillistä iloa, jota ei voi rahassa mitata.”

On kyse sitten hyötyviljelystä tai puutarhanhoidosta kauneuden vuoksi, palstanhoito tuo elämään monivuotista perspektiiviä. Kevään tulo ilahduttaa kerta toisensa jälkeen, sadon kypsyminen riemastuttaa, ja tulevaa kannattaa odottaa, vaikka puutarha ei ihan vielä näytäkään siltä kuin on suunnitellut.

”Minulla on työn alla preeriakukkapenkki, johon olen kylvänyt monenlaisia korkeita kaksivuotisia ja perennoja. Se näyttää toistaiseksi ihan jättömaalta, mutta parin vuoden kuluttua uskon kyllä, että näky on toinen.”

Puutarhan hoito vaatii uurastusta ja sinnikkyyttä, mutta useimpien mielestä se kannattaa vuodesta toiseen. Uusi palsta tarjoaa mahdollisuuden seurata siementen kasvua. Monen kasvukauden päästä yhteys puutarhaan saattaa olla niin vahva, ettei työn määrää enää laske.

”Siemen puhui minulle:

- Laita minut maahan ole kiltti.
 - Ei minulla ole maata, vastasin siemenelle.
 - Näe minusta unta, niin näytän sinulle maan, johon voit minut laittaa.
- Niin siemen minulle sanoi. Ja minä uskoin siementä.

Seuraavana päivänä saavuin paratiisiin ja laitoin siemenen maahan.”

SKS ja Palsta-tutkijaryhmä Itä-Suomen yliopistosta järjestivät muistitietokeruun *Siirtolapuutarhassa ja viljelypalstalla* 1.3.–15.10.2024. Aineisto on avoimesti tutkittavissa SKS:n arkistossa.

Monitieteiseen Palsta-ryhmään kuuluu joukko tutkijoita sekä Itä-Suomen yliopistosta että muista yliopistoista. Mukana on muun muassa kulttuurintutkijoita, ympäristöpolitiikan tutkijoita ja teologeja. Heitä yhdistää kiinnostus puutarhoihin, omakätiseen ruuantuotantoon sekä työn ja talouden

vaihtoehtoiseen järjestykseen. Lisäksi tutkijoita innostavat kysymykset viljelijöiden suhteesta maahan, kasveihin ja eläimiin sekä toisiin viljelijöihin. Palstarhymäläisistä löydät lisätietoa Itä-Suomen yliopiston verkkosivuilta osoitteesta <https://uefconnect.uef.fi/palsta-tutkijaryhma/> .

Kiitämme lämpimästi kaikkia keruuseen osallistuneita! Vastaajien kesken on arvottu kirjapalkintoja.

Lisätietoja: SKS:n arkisto, p. 0201 131 240, arkisto@finlit.fi.

Lisätietoja

Arkisto

Asiakas- ja tietopalvelu

Arkisto

arkisto@finlit.fi

+358 201 131 240

Mitä mieltä olit tästä jutusta?

Tärkeää asiaa

Innostavaa!

Herättää kysymyksiä

Olen eri mieltä

Vastaa muistitietokeruisiin

Itsenäisen Suomen tieteen historia

Vastausaikaa jatkettu vuoden 2025 loppuun! Tieteentekijä! Kerro elämästäsi ja ympäristöstäsi tieteen ja tutkimuksen maailmassa 31.12.2025 mennessä. Keruu on osa laajempaa Itsenäisen Suomen tieteen historia -hanketta.

Lisätietoa ja vastauslomake

Vanhuus monin silmin

Huom! Vastausaikaa jatkettu. Kerro meille, millaisia ajatuksia sinulla on vanhuudesta! Vastaa 15.1.2026 mennessä. Arvomme kaikkien kirjoituksensa lähettäneiden kesken kirjepalkintoja.

Lisätietoa ja vastauslomake

Pyöräillään!

Kerro meille ajatuksiasi ja muistojesi polkupyöräilystä ja ole mukana tallentamassa pyöräilyn historiaa. Vastaa 28.2.2026 mennessä ja voita kirjapalkintoja!

Lisätietoa ja vastauslomake

Limpuista leväineihin – leivontamuistot ja -kokemukset

Keräämme kokemuksia ja muistitietoa suomalaisen leivän historiasta ja nykyperinteestä. Vastaa 31.3.2026 mennessä ja voita kirjapalkintoja!

Lisätietoa ja vastauslomake

Kateus

Kerro meille ajatuksiasi ja kokemuksiasi kateudesta. Vastaa 31.5.2026 mennessä. Arvomme kaikkien kirjoituksensa lähettäneiden kesken kirjapalkintoja.

Lisätietoa ja vastauslomake

Naistenlehdet

Kerro omasta suhteestasi naistenlehtiin ja siitä, mitä naistenlehdet merkitsevät sinulle. Voit kertoa nykyisestä suhteestasi naistenlehtiin tai muistella menneitä. Vastaa 31.5.2026 mennessä ja voita kirjapalkintoja!

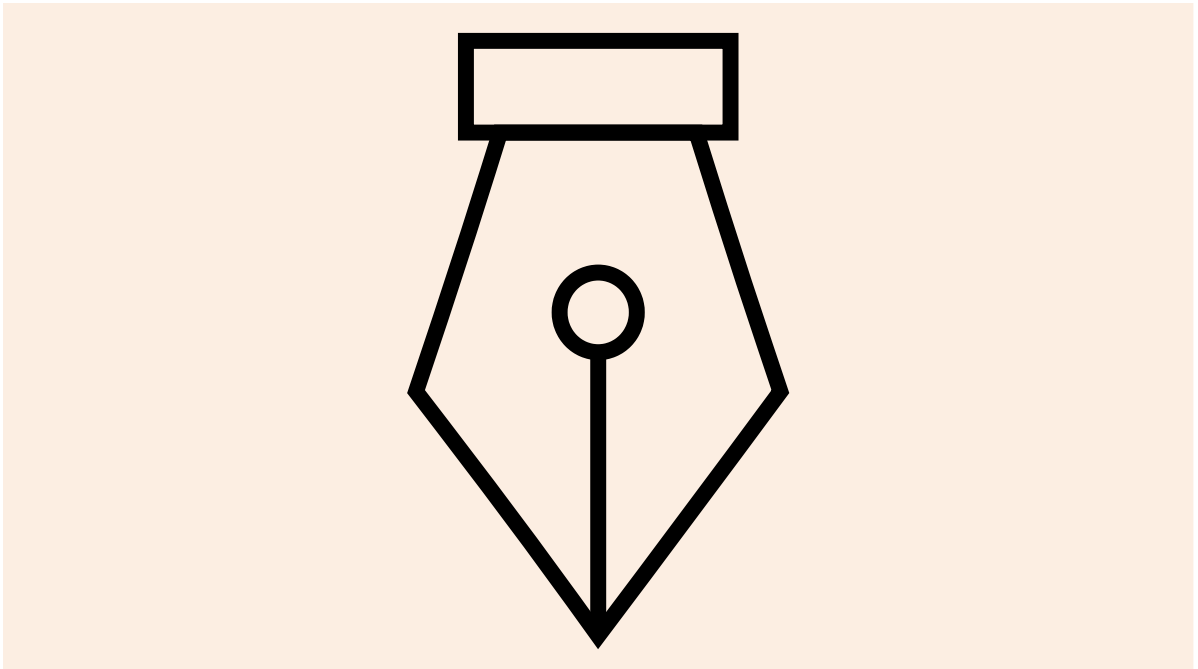
Lisätietoa ja vastauslomake

Uutiset ja puheenaiheet

16.1.2026 - Blogi

Kaupunkia tekemällä kaupunkilaiseksi

13.1.2026 - Blogi

Matka 1930- ja 70-lukujen Vallilaan Helvi Hämäläisen valokuvissa ja päiväkirjoissa

9.1.2026 - Blogi

Kun ovi sulkeutuu: mikä on Venäjän ja Neuvostoliiton tutkimuksen tulevaisuus?